

Tillæg - Forslag til en strategi for Fremtidens Skole

I Sønderborg Kommune

Indhold

Indledning	3
Kvalitet og Indhold	4
Overbygningsskoler med to til tre spor	5
Inklusion – fokus på sociale relationer	6
IT	7
Efteruddannelse	8
Struktur og Scenaier	10
6 Skoledistrikter, 20 Skoler	11
Distriktsledelse	12
Timetildelingsmodel	15
Skolebestyrelse	16
Scenarier	17
0.- 3.klasser (Børneuniverser)	20
Alternative muligheder til drøftelse	22
10. klasses organisatoriske placering	23
Lukning af 6 klassede skoler	24
Perspektivering	25
Samlet økonomi	26

Indledning

Fremtidens Skole

På udvalgs mødet i Børn og Uddannelse den 29. marts 2011 blev oplægget "Forslag til en strategi for Fremtidens Skole" forelagt. Oplægget blev sendt i høring. I høringsperioden blev der afviklet Byrådsseminar, møde med Fælles Rådgivende Organ og to workshop omhandlende henholdsvis indhold og kvalitet samt struktur og scenarier. I forlængelse af disse drøftelser, møder og høringsvar, forelagde forvaltningen et forslag til drøftelse på Børne- og Uddannelsesudvalgs mødet den 7. juni. Forslaget blev herefter drøftet på Byrådsseminar den 20. juni.

Forvaltningen har ud fra disse drøftelser fortaget yderligere analyser og beregninger og forelægger i forlængelse af denne proces nærværende tillæg til rapporten "Forslag til en strategi for Fremtidens Skole" i ønsket om et samlet dokument.

Tilbagemeldingerne på processen har været positiv. Ligeledes er der ytret stor tilfredshed med, at formålet med Fremtidens Skole ikke er en besparelse, men at skabe et provenu, der kan fastholde og hæve undervisningens kvalitet.

Essensen af forløbet viser, at der er enighed om, at det er nødvendigt at handle i forhold til et stærkt faldende børnetal. Der er ønske om en fremtidssikret langtidsholdbar løsning med bæredygtige klassестørrelser. Der er endvidere ønske om det vejledende timetal samt mulighed for et økonomisk råderum til pædagogisk udvikling. Da læreren er den helt afgørende faktor for elevernes vellykkede skolegang, skal læreren være veluddannet og stille høje faglige forventninger til den enkelte elev og have mulighed for at differentiere undervisningen. En øget inklusion skal skabe trivsel for det enkelte barn og fællesskabet, og dette fordrer efter – videreuddannelse for ledere, lærere og pædagoger. Der ønskes synlig ledelse og et tæt skole – hjemssamarbejde med mulighed for etablering af forældrekurser.

Resumé

I tillægget til " Forslag til en strategi for Fremtidens Skole" lægges der op til en drøftelse af :

- At skolevæsenet organiseres i færre distrikter
- At distrikterne kan rumme afdelinger med 0.- 3. klasse, 0.- 6.klasse og 0.- 9.klasser på forskellige matrikler
- At alle elever modtager det vejledende timetal
- At der etableres linietilbud i overbygningsskoler med mindst to og helst tre spor
- At der rettes fokus mod inklusion, læsning og IT
- At undersøge mulighederne for en " ren overbygningsskole " i Sønderborg by
- At undersøge mulighederne for at organisere 10. klasse i ungdomsskoleregi
- At undersøge mulighederne for om der på sigt kan planlægges etablering af en helt ny skole – der pædagogisk og bygningsmæssigt lever op til de mest moderne og energirigtige principper

Kvalitet og Indhold

Vejledende timetal

Anbefaling: Det vejledende timetal skal være med til at sikre, at eleverne får et godt fundament for faglig tilegnelse og høj kvalitet i undervisningen. Derfor anbefaler forvaltningen, at alle elever i Sønderborg Kommune modtager det vejledende timetal.

Folkeskolen opererer med såvel et minimumstimetal som et vejledende timetal:

Minimumstimetalet og det vejledende timetal beregnes (omregnet til 60 min) samlet for henholdsvis 1.-3. klasse, 4.-6. klasse, 7.-9. klasse og 10. klasse (faser). Nedenstående er gældende fra skoleåret 2011 / 2012.

	Minimumstimetal	Vejledende timetal	Difference
1.-3. klasse	2150	2205	55
4.-6. klasse	2390	2475	85
7.-9. klasse	2520	2790	270
1.-9. klasse	7060	7470	410
børnehaveklassen	600		
10. klasse	840		

Hver fase er opdelt i humanistiske fag, naturfag, praktisk/musiske fag og klassens tid

Af Sønderborg Kommunes timetildelingsmodel fremgår antallet af tildelte årlige undervisningstimer som anført nedenfor:

	Minimumstimetal	Sønderborg	Difference
1.-3. klasse	2150	2250 ^a	+100
4.-6. klasse	2390	2390	0
7.-9. klasse	2520	2520	0
1.-9. klasse	7060	7160	100
børnehaveklassen	600	750 ^b	150
10. klasse	840	840	0

^a Sønderborg Kommunes timetildelingsmodel sikrer, at eleverne i indskolingen kan modtage undervisning 100 timer over minimumstimetalet og 45 timer over det vejledende timetal. På seksklassede skoler tildeles der dog alene 10 timer over minimumstimetalet.

^b Sønderborg Kommune tildeler 750 timer til børnehaveklasserne således, at alle børn kan fortsætte direkte i SFO. Til seksklassede skoler tildeles der dog alene 720 timer jf. Byrådets beslutning 24.02.2010(timetildelingsmodel for folkeskolerne).

Timetildelingsmodellen udløser foruden ovennævnte timer i et vist omfang yderligere ressourcer eks. til holddannelse, anden undervisning, specialundervisning mv.

Skolerne i Sønderborg Kommune tildeles således årligt ressourcer i henhold til den vedtagne timetildelingsmodel, hvorefter det er skolebestyrelser og ledelser, der lokalt konkret fordeler de tildelte undervisningstimer.

Såfremt tildelingen hæves til det vejledende timetal vil det medføre en årlig merudgift på ca. 6,5 mio. kroner svarende til ca. 15 lærerstillinger (tildelingsmodellen skoleåret 2011/12).

Hvis Byrådet beslutter tilsvarende at hæve tildelingen til specialklasserækkerne vil det medføre en årlig merudgift på ca. 0,5 mio. kroner svarende til ca. 1 lærerstilling (tildelingsmodellen skoleåret 2011/12).

FAKTABOKS

Merudgift ved vejledende timetal: 7 mio. kroner

Overbygningsskoler med to til tre spor

Anbefaling: Etablering af bæredygtige overbygninger med to til tre spor.

Overbygning defineret som 7. – 9.klasse.

For at skabe den faglige kvalitet i overbygningen er det hensigtsmæssigt at elevgrundlaget er af en størrelse, der optimerer betingelserne for holddannelse i forskellige faglige linjer med linjefagsuddannede lærere. Forskningen peger på, at der er en signifikant for, at især ældre elevers præstation er afhængig af medindflydelse. Motivationen fremkommer ved at eleven har indflydelse på og kan gennemskue mening med faget.

Undervisningsministeriet har i april 2011 udarbejdet en rapport, Talentudvikling strategi og evaluering, som med fordel kan inspirere skolerne vedr. linjetilbud.

En overbygning har desuden gode muligheder for at målrette og intensivere samarbejdet med ungdomsuddannelserne. Et samarbejde, hvor eleverne bliver klædt på til og får mulighed for at træffe en kvalificeret beslutning i valget af ungdomsuddannelse. Et samarbejde kan desuden bestå i, at der i overgangen / opstarten tilknyttes mentorer til de unge i ungdomsuddannelserne. For at højne specifikt drengenes motivation for en ungdomsuddannelse, ønskes en tæt kobling mellem teori og praksis i det pædagogiske arbejde.

Inklusion – fokus på sociale relationer

Anbefaling: At forvaltningen i et samarbejde med skolerne udarbejder en strategi for ”Den Inkluderende Skole”, og at indsatsen koordineres med indsatsen for mentorordninger i handleplanen ”Sundhed og Trivsel i Folkeskolen”.

I rapporten ”Forslag til en strategi for Fremtidens Skole” anbefaler forvaltningen denne definition på inklusion:

”Inklusion handler ikke bare om at rumme eller at integrere. Inklusion handler om den enkelte elevs oplevelse af at være en naturlig og værdifuld deltager i et socialt og fagligt fællesskab.”

(Rasmus Alenkjær – Den inkluderende skole).

En forudsætning for en positiv inklusion nødvendiggør en holdningsændring for alle, der er impliceret i skolens liv: Politikere, embedsfolk, lærere, pædagoger, børn og forældre. Dette kræver efteruddannelse og adfærdsændringer i hverdagen på alle niveauer.

Mentorordninger forstået bredt bør være et redskab i den inkluderende skole. På elevplan kan større elever være mentorer for mindre elever i frikvarterer, i lektiecafé mv. Pensionerede lærere vil med fordel kunne fungere som mentorer, men andre faggrupper vil også fint kunne være en tryghedsskabende faktor samt rollemodel for børn og unge, der savner positive netværk.

På et politisk afholdt fællesmøde mellem Børne- & Uddannelsesudvalget og Social- & Sundhedsudvalget i april 2011 blev der enstemmigt besluttet, at der skal arbejdes videre med sundhed og trivsel for børn og unge i folkeskolen efter udgangen af 2012, hvor den nuværende godkendte handleplan udløber. Der skal derfor udarbejdes en ny handleplan. Et af indsatsområderne anbefales at blive mentorordninger.

Undervisningsassistenter, som i det finske skolevæsen, der specielt har øje både på den meget dygtige elev samt den svage elev, vil kunne sikre en øget inklusion. Pilotprojekterne i Danmark har vist, at jo mere velafgrænsede og veldefinerede opgaverne er aftalt mellem lærer og assistent, jo bedre bliver samarbejdsrelationerne til gavn for eleverne. Assistenten kan være med til at skabe den sociale trivsel som forudsætning for at højne indlæringen samt bistå med praktiske forhold omkring undervisningen.

FAKTABOKS

Merudgift ved øget inklusion ca. 2 mio. kr.

IT

Anbefaling: At der skal ske en øget udbredelse af IT i undervisningen. Dette gennem prioritering af digitale læringsmidler og kompetenceudvikling af ledere og lærere indenfor digitale læremidler.

Det er væsentligt, at eleverne får opbygget gode IT-færdigheder, der er nødvendige for både at kunne begå sig på arbejdsmarkedet og i samfundet generelt.

IT er ikke alene et spørgsmål om at erhverve udstyr. Vi må i stigende grad have fokus på, at ledere og lærere har tilstrækkelige kompetencer til på kvalificeret vis at efterspørge og anvende digitale læremidler i undervisningen. IT og digitale læremidler skal integreres i undervisningen og undervisernes arbejdsprocesser.

Pædagogiske IT-løsninger giver mulighed for en mere individualiseret og differentieret tilrettelæggelse af undervisningen, der fokuserer på og er målrettet den enkeltes udgangspunkt for læring. En øget anvendelse af IT i undervisningen vurderes derfor at kunne øge udbyttet af undervisningen hos både de stærke og de svage elever, herunder især drengegruppen.

Der er i aftalen mellem KL og regeringen afsat 500 mio. kr. til IT på folkeskoleområdet over perioden 2012 – 2015. Disse midler er netop øremærket til at udvikle markedet for digitale læremidler, understøtte effektive distributionskanaler og i begrænset omfang til støtte til demonstrationsskoler.

Den centrale satsning vil dermed understøtte den kommunale indsats, men der forventes ikke tilførsel af udviklingsmidler til kommunerne fra den centrale pulje som i tidligere nationale indsatser.

FAKTABOKS

Merudgift ved øget udbredelse af IT på: ca. 2 mio. kr.

Efteruddannelse

Anbefaling: At der fokuseres på efteruddannelse af ledere, lærere og pædagoger med fokus på områderne inklusion, læsning og IT.

Dygtige og veluddannede ledere, lærere og pædagoger er afgørende for at udvikle faglige dygtige og sociale elever. Der bør prioriteres midler til kontinuerligt at opdatere ledere, lærere og pædagoger til den anderledes undervisning fremtidens skole fordrer.

Inklusion:

Med inklusion som et bærende princip i skolens pædagogiske arbejde, stilles der krav til lærerne, om at mestre både de socialt tilpassede og de utilpassede børn. I rapporten "De mange veje" udarbejdet på baggrund af 22 kommunale skolers projekter i satspuljeprojektet om større inklusion i folkeskolen, dokumenteres det, at der er et massivt behov blandt lærerne for viden, redskaber og metoder til at klare denne udfordring i hverdagen. Uddannelse behøver ikke foregå i kursuslokaler. Opkvalificering af lærerne kan foregå i praksisfeltet. dvs. at lærerne observerer og reflekterer over egne konkrete undervisningssituationer i supervision med et lærerteam eller konsulenter.

Der peges i rapporten på følgende kompetencer som har betydning for lærerens evne til at kunne håndtere inklusionsarbejdet i praksis:

- Lærerens evne til at tilrettelægge og lede læringsprocessen på tværs af elevernes individuelle behov (undervisningsdifferentiering)
- At læreren er bevidst om sit eget medkonstruerende sprog, dvs. er opmærksom på, hvordan elevgruppen omtales
- At læreren har en anerkendende tilgang til eleverne, dvs. fokuserer på de gode ting frem for fejlfinding

- At læreren er bevidst om og sammentænker elevens sociale trivsel med den faglige udvikling
- At læreren er i stand til at evaluere undervisningsforløbet (de pædagogiske metoder mv.)

Læsning:

Elevernes læsefærdigheder er afgørende for, om de får en god skolegang – socialt såvel som fagligt - og ligeledes afgørende for om de gennemfører en ungdomsuddannelse.

Læsning er grundlaget for læring i alle fag. Det er afgørende, at elever har gode læsefærdigheder, hvis de skal opnå et højt fagligt niveau. Læseforskningen viser, at for at kvalificere elevernes kompetence til at læse for at lære er det en nødvendig forudsætning, at alle lærere arbejder med læsning i deres fag. Fagenes tekster bliver op gennem skoleforløbet mere omfangsrige og behandler mere og mere komplekse og abstrakte emner og problemstillinger. Det er derfor en fortsat udfordring for eleverne at læse sig til viden. Og det er i denne fase de svage indholdslæsere falder fra. Faglæreren er en nøgleperson i udviklingen af elevernes faglige læsefærdigheder, fordi faglæreren er inde i fagets sprog og dets kerne stof.

Det er nødvendigt at alle faglærere inddrager faglig læsning i deres fag – dette medfører behov for kompetenceudvikling. I forvaltningsregi er en tværfaglig arbejdsgruppe påbegyndt udarbejdelse af en sprog - og læsestrategi. En effektiv strategi indebærer kompetenceudvikling af pædagoger og lærere.

IT:

Det er nødvendigt med pædagogiske og didaktiske evner til at integrere IT og nye medier som en integreret og naturlig del af undervisningen i de enkelte fag. Det gælder ikke alene brugen af digitale

undervisningsmaterialer særligt udviklet til folkeskolen, men også tilgangen til brug af søgemaskiner og opslag på internettet, brug af sociale medier som Facebook og Twitter, billed- og videodelingstjenester som Flickr og YouTube. Nutidens folkeskoleelever er habile brugere af Facebook, Twitter og sms'er. Deling af sjove lydclip på mobilen og videoklip fra YouTube er blevet en væsentlig del af det sociale samvær for børn. Rigtig mange børn har i dag en mobiltelefon, hvoraf flere og flere er udstyret med både GPS, kamera, video og internetadgang. Børnene er vant brugere af denne teknologi, og det åbner rigtig mange muligheder for at hente oplysninger, dokumentere og kommunikere på farten, eksempelvis i forbindelse med museumsbesøg eller naturfagsekskursioner til skov og strand.

Lærerne skal kompetenceudvikles. Det drejer sig i et vist omfang om basale tekniske færdigheder i relation til den intensive brug af ny teknologi, men det primære behov for ny viden og nye kompetencer handler om, at lærerne skal være i stand til at nytænke undervisning og læringsforløb i takt med, at der tages blandede læringsformer og intelligente værktøjer i brug. Lærerne skal kompetenceudvikles til at tage udgangspunkt i standarder og platforme, som børn i forvejen anvender.

FAKTABOKS

Merudgift på 6 mio. kr. (svarer årligt til 20 timers kompetenceudvikling pr. ansat – forventes afsat i 4 år) til efteruddannelse.

Pædagogisk udviklingsarbejde

Der skal være frihed og midler på den enkelte skole til at arbejde fagligt og pædagogisk ud fra skolernes egen faglige vurdering og prioritering af indsatser afhængig af aktuelle behov – på baggrund af elevsammensætning, lærer/pædagogkompetencer m.v.

Etablering af profilskoler vil medføre etableringsinvesteringer i opstarten, ligesom der må forventes et øget behov for efter-videreuddannelse i forhold til profilen. Det samme vil gøre sig gældende i forhold til etablering af linjer i overbygningen.

Opkvalificering/ kompetenceudvikling samt udvikling af nye læringsforløb kan foregå lokalt og med undervisningsnær forankring. Dette kan bl.a. foregå i studiegrupper, gennem mere systematisk sparring og vidensdeling i netværk, blandt faglærerne.

FAKTABOKS

Merudgift til etablering af profilskoler ca. 500.000 kr.

Struktur og Scenarier

Større distrikter

Faktum for Sønderborg Kommune er at befolkningsprognosen viser et stærkt faldende børnetal.

Anbefaling: Med henblik på at sikre bæredygtige skoler kan der etableres skoler med flere undervisningssteder, men ét skoledistrikt. Distriktsinddeling med flere skolebygninger giver mulighed for at tilpasse til opretholdelse af højere og dermed bæredygtige klassekvotienter. Distriktsinddeling giver ligeledes mulighed for øget fokusering på specialiseret ledelse opdelt i faglige specialer – administrativ, strategisk, pædagogisk. Derudover vil et samlet budget øge mulighederne for fleksibilitet i distriktet med hensyn til anvendelse af budgettet målrettet bestemte indsatsområder.

Forældrene har frit skolevalg – denne rettighed vil forældrene bibeholde. Når distriktet bliver større, medfører det, at distriktsskolen får adresse på flere matrikler. Det vil som i dag betyde, at forældre får tilbudt den afdeling i distriktet, der ligger tættest på deres bopælsadresse, men det betyder også, at der ved udsigt til for små klasser vil være muligt at samle årgange på en anden afdeling i distriktet. Distriktsinddeling med flere skolebygninger giver større mulighed for at

tilpasse til demografien. Forældrene har fortsat mulighed for at vælge et andet distrikt. (se fakta boks)

Vurderer skolebestyrelsen, at en afdeling i distriktet ikke længere er bæredygtig pga. for lavt børnetal, indgives dette til politisk behandling. Byrådet træffer beslutning om en evt. nedlægelse.

Niveauet for bæredygtighed kan drøftes, men klasser kan også selvom der samlæses blive for små, så det sociale samspil og kammeratskabsdannelsen vanskeliggøres. Derfor foreslås lagt et niveau for bæredygtigheden, hvor fx 10-15 elever pr. klasse anses for minimum. Dette niveau vil medføre samlæsning på tværs af klasser.

FAKTABOKS

Folkeskolelovens § 36

Til hver skole hører et skoledistrikt, der kan være større eller mindre for de enkelte klassetrin. Et barn optages i skolen i det distrikt, hvor det bor eller opholder sig.

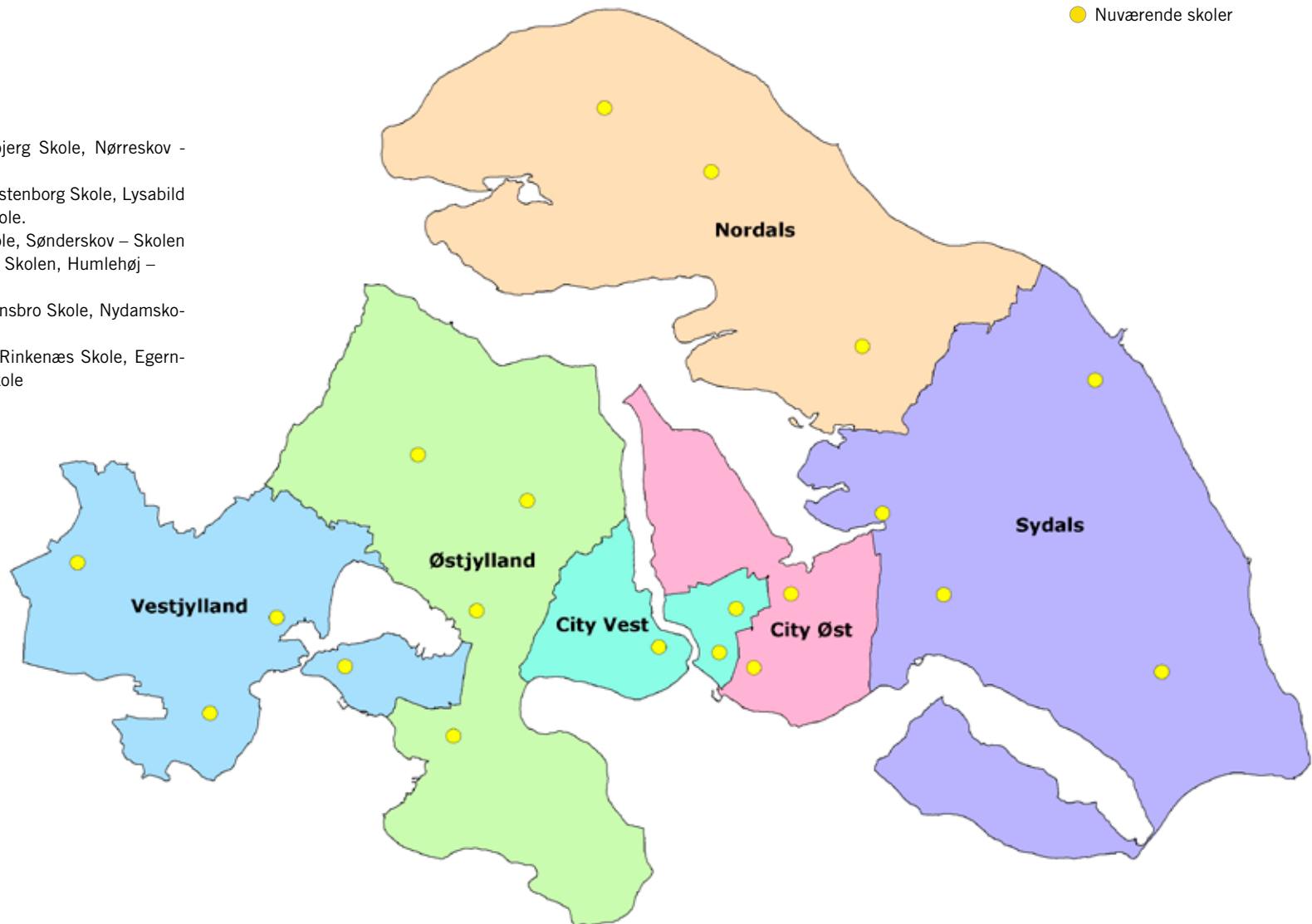
Forældre har krav på, at deres barn optages i en folkeskole efter eget valg i bopælskommunen eller i en anden kommune, under forudsætning af, at det kan ske inden for de rammer, kommunalbestyrelsen i skolekommunen har fastsat i henhold til § 40, stk. 2. Det samme gælder, hvis forældrene ønsker, at barnet skifter skole under skoleforløbet, herunder til distriktsskolen. Hvis det ikke er muligt at imødekomme alle ønsker om optagelse i en anden skole end distriktsskolen, sker optagelse efter retningslinjer fastsat af kommunalbestyrelsen i skolekommunen for, hvilke børn der skal optages først.

6 skoledistrikter, 20 skoler

Skolevæsenet inddelt i 6 distrikter

- **Nordals:** Nordborg Skole, Havnbjerg Skole, Nørreskov - Skolen
- **Sydals:** Fryndesholm Skole, Augustenborg Skole, Lysabild Børneunivers og Hørup Centralskole.
- **Sønderborg City Øst:** Ulkebøl Skole, Sønderskov - Skolen
- **Sønderborg City Vest:** Ahlmann - Skolen, Humlehøj - Skolen og Dybbøl - Skolen
- **Østjylland:** Nybøl Skole og Bakkensbro Skole, Nydamsskolen og Broager Skole
- **Vestjylland:** Kværs Multiunivers, Rinkenæs Skole, Egernsund Børneunivers og Gråsten Skole

Distriktsledelse

Der foreslås nedsat et udvalg, der får til opgave at udarbejde den endelige model for distriktsledelse.

Eksempel på distriktsledelse

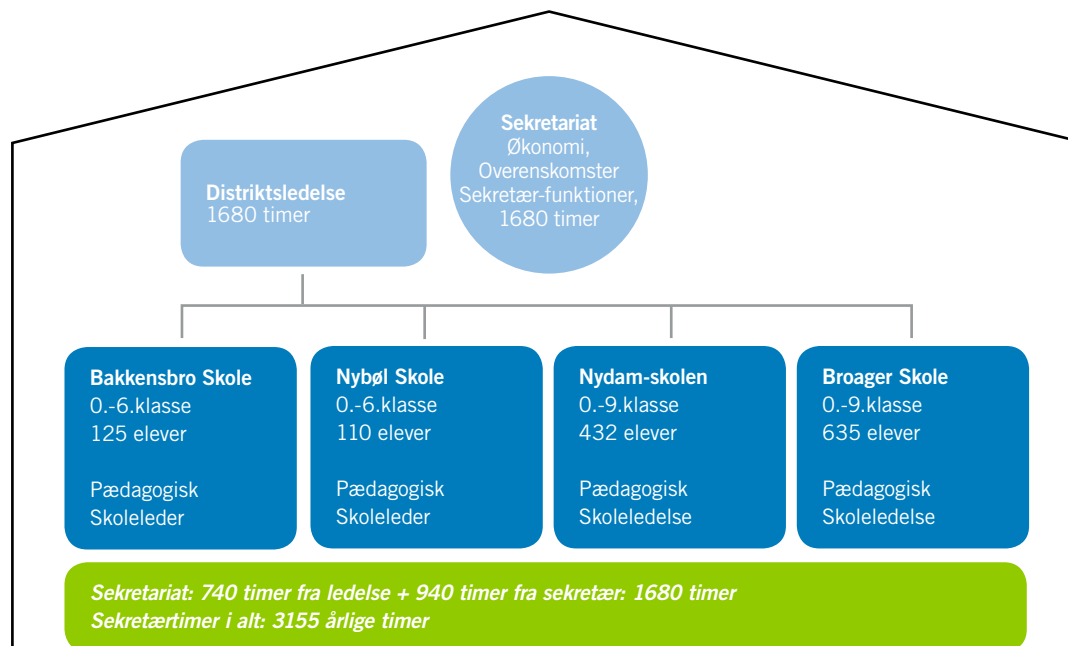
Distriktet organiseres, så der skabes øgede muligheder for at specialisere ledelsen således, at forudsætningerne for at fokusere på kerneydelsen – undervisning og læring - på den enkelte afdeling, optimeres.

Distrikt Øst-JYLLAND

Nuværende struktur

Mulig struktur

Kompetence - og funktionsbeskrivelser

Arbejdsdelingen og samspillet mellem distriktsskolelederen, den pædagogiske skoleledelse og den administrative funktion er vigtig. Med arbejdsdelingen følger specialisering i og øget fokus på de forskellige ledelsesmæssige opgaver.

Distriktsskolelederen

repræsenterer det strategiske niveau med hensyn til pædagogik, organisation, økonomi, samarbejde med forvaltningen

og øvrige samarbejdspartnere. Distriktsskolelederen har det overordnede ledelsesansvar samt ansvar for økonomien i hele distriktet.

Den pædagogiske skoleledelse

er pædagogisk ansvarlig i den enkelte afdeling og skal sikre pædagogisk didaktisk udvikling, implementering af nationale og lokale politiske beslutninger samt have fokus på personale-samarbejde og forældresamarbejde.

De administrative opgaver skal lyses fra såvel distrikts – som den pædagogisk skoleledelse. Opgaverne skal løses i sekretariatsfunktionen i distriktet.

Et eksempel på funktionsfordeling:

Funktion	Distriktsskoleleder	Pædagogisk skole-/SFOledelse	Sekretariat
Uddannelse	Pædagogisk uddannet med ledelseserfaring og relevant videreuddannelse (ledelse, pædagogik/ kommunikation, økonomi)	Pædagogisk uddannet med videreuddannelse i pædagogik, metodik, ledelse	HK – kontor, bogføring, budget
Organisatorisk placering	Refererer til chefen for uddannelse i forvaltningen	Refererer til distriktslederen	Refererer til distriktslederen.
Fysisk placering og timetal	Placeringen aftales konkret Fuldtidsansat	På afdelingen Fuldtidsansatte ledere, hvor andelen af ledelsestimetallet er afhængig af skolestørrelse	Sammen med distriktsledelsen
Ansvar og opgaver i forhold til forvaltningen og det politiske niveau.	Varetage kontakten til forvaltningen Ansvar for at der iværksættes fremadrettede processer vedrørende politiske visioner, mål og prioriteringer Deltage i ledermøder med øvrige distriktsskoleledere Informere om usædvanlige hændelser vedrørende børn, forældre og personale	Den pædagogiske skoleledelse er ansvarlig for at den enkelte enhed fremstår som en del af helheden i distriktet Deltage i ledermøder i skoledistriktet	
Ansvar og opgaver i forhold til samarbejde	Varetagelse af placering af børn med særlige behov – herunder ansøgninger til støtte / PPR Indgå i et teamsamarbejde med skoleledelserne i distriktet Samarbejde med øvrige distriktsledere En del af et tværfagligt team – koordinere og styrke samarbejdet mellem dagpleje, daginstitution, skole, SFO, PPR i området Ansvar for fælles informationsstrategi til medarbejder og forældre	Ansvarlig for forældresamarbejdet og udvikling af dette Ansvarlig for studerende i praktik Indgå i et teamsamarbejde med distriktsskolelederen og de øvrige ledere i distriktet Ved pædagogisk afdl. leders længere fravær konstitueres i stillingen Ved leders fravær i øvrigt varetages ledelsen af det øvrige ledelsesteam Ledelse og samarbejdet med SFO	

Et eksempel på funktionsfordeling:

Funktion	Distriktskoleleder	Pædagogisk skole-/sfoledelse	Sekretariat
Ansvar og opgaver i forhold til personale	Strategisk udvikling i forhold til personaleudvikling/ kurser / efteruddannelse Opmærksom på de pædagogiske lederes kompetencer og sørge for kompetenceudvikling af teamsamarbejdet Supervisere pædagogiske ledere i forhold til personaleledelse, bistå i svære samtaler – bistå ved dårlig psykisk arbejdsmiljø Afholde fastholdelsessamtaler i distriktet (sygefravær) (MUS) Teamudviklingssamtale (TUS) med pædagogiske ledere og administrativ medarbejder Afskædigelse af afdelingernes personale i samarbejde med HR	Udarbejde arbejdsplaner Personalemøder i skolen MUS/ TUS på afdelingen Trivsel på arbejdspladsen Opmærksom på personalets faglige kompetencer og ajourføring af disse Ansættelse af personale (efter delegation fra distriktskolelederen)	
Ansvar og opgaver i forhold til pædagogik	Strategisk udvikling Sikring af kvalitet gennem udvikling og evaluering Ansvarlig for overholdelse og udvikling af indsatser jf. distriktets og politikernes visioner Udarbejde/ revidere kvalitetsrapport for distriktet Ansvarlig for udvikling af distriktets hjemmeside	Det daglige pædagogiske/didaktiske ansvar Ansvar for at der er fokus på kerneydelsen Implementering af pædagogisk udvikling Sikring af kvalitet gennem udvikling og evaluering Ansvarlig for overholdelse og udvikling af indsatser jf. distriktets og politikernes visioner Ansvarlig for udvikling af skolens hjemmeside	Udarbejde hjemmesider og ajourføring
Ansvar og opgaver i forhold til økonomi	Ansvar for områdets samlede økonomi – realisering af stordriftsfordele (f.eks. kursus, indkøb, vikar) Strategisk ledelse i forhold til budgetlægning f.eks. (uddannelse, udvikling, udsatte børn, evt. vikar m.m.) Lønftaler, Lønforhandlinger	Ansvar for institutionens rammebeløb	Indhente barsels/ syge-refusion Webbetaling Bogføring, Budgetopfølgning, Regnskabsrapporter Indkøb
Ansvar og opgaver i forhold til fysiske rammer (ude og inde)	Ansvar for økonomi til den løbende drift Indvendig bygningsvedligeholdelse Legepladssikkerhed	Akut opståede bygningskader Egenkontrol af legeplads- og indendørsikkerhed Opsyn / samarbejde med rengøringsenhed	
Ansvar og opgaver i forhold til Arbejdsmiljø	Overordnet ansvar for APV MED – udvalg Sikkerhedsarbejdet i skolen Sikkerhedsleder Samarbejde med TR og SR Ansvar for medvirken i udarbejdelse af kommunale politikker	Implementere institutionens overordnede politikker Ad hoc samarbejde med TR om ferie- og arbejdstidsplanlægning	Udarbejde hjemmesider og ajourføring
Ansvar og opgaver i forhold til bestyrelsen	Sekretær for skolebestyrelsen	Sekretær for afdelingens forældreråd.	

Når ledelsesstrukturen er fastlagt, tilpasses SFO ledelsesstrukturen herefter.

Timetildelingsmodel

Anbefaling: Der udarbejdes en ny tildelingsmodel tilpasset Fremtidens Skole, der giver bedre mulighed for tilpasning til den demografiske udvikling. En enkel og gennemskuelig tildelingsmodel.

Nuværende timetildelingsmodel er baseret på en harmonisering af de 7 kommuners forskellige principper for tildeling af timer. For børneuniverserne / lokalskolernes vedkommende har der været indbygget en garantitildeling, således at disse skoler var sikret mindst 1500 timer årligt til ledelse og mindst 3 fasetildelinger á 25 elever, uanset om elevtallet ikke kunne udløse denne tildeling.

Fremtidens Skole og tankerne bag vil på baggrund af den politiske beslutning bl.a. blive udmøntet i praksis via en ny timetildelingsmodel, der træder i kraft pr. 1.august 2013. Der vil blive nedsat en arbejdsgruppe med pædagogisk og økonomisk sammensætning, som vil forelægge den udarbejdede model for det politiske udvalg, inden modellen sendes i høring. På baggrund af høringen vedtages den endelige timetildelingsmodel i Byrådet forventelig ved årsskiftet 2012/2013.

Modellen skal sikre et økonomisk bæredygtigt skolevæsen, hvor den faglige kvalitet i undervisningen prioriteres højt. Derfor tildeles det vejledende timetal til klasser med 23 elever og derover. I lokalafdelingerne, hvor klassekvotienten ofte er lavere, vil der skulle ske

samlæsning på tværs af klasser med det formål, at klassekvotienten bliver mindst 20 for en tildeling af det vejledende timetal. Der vil blive lagt en ramme over lokalafdelingernes pris pr. elev for at sikre en vis ensartethed i distriktet og på tværs af de 6 distrikter. Distriktet tildeles én tildeling, hvori de enkelte afdelingers tildeling synliggøres.

Tildelingen af det vejledende timetal skal kunne aflæses i et øget lektionstal for eleverne i forhold til nuværende model. Holddannelsen skal give mulighed for øget inklusion i distriktet (såvel til højtbegavede, tosprogede som til elever med særlige behov). Det anbefales, at der i timetildelingen også opereres med begrebet undervisningsassistenter i et vist omfang på linje med det finske skolevæsen. Der vil være en forventning om at antallet af elever, som får en ungdomsuddannelse skal øges, hvorfor der skal sættes et særligt fokus på en ændret pædagogisk tilgang til at motivere specielt drengene.

De 9 strategier er rammen om skolevæsenets udvikling, og det anbefales at en evt. profil afspejles i skolens udmøntning af time-tildelingen. På overbygningsskoler ønskes der givet mulighed for etablering af linjer i 7.-9.årgang for at fremme motivationen hos de ældste elever. Klassedannelsen vil i et vist omfang kunne erstattes af andre organiseringsformer, der lægger op til fx forelæsningsformer og værkstedsaktiviteter.

Da Læringsstrategien vil blive et fælles indsatsområde, skal der i timetildelingsmodellen gives mulighed for at arbejde systematisk med den sproglige udvikling og med læseindlæringen.

Afhængigt af de økonomiske ressourcer, afsættes der midler til tidlig sprogstart (engelsk fra 1.klasse), mens tilbud om fx kinesisk kan lægges i en international linje i overbygningen, alternativt som et tilbud om eftermiddagen på linje med øvrige fritidstilbud eller et tilbud i ungdomsskoleregi

Skolebestyrelse

Anbefaling: En distriktsskolebestyrelse med repræsentation fra de enkelte afdelinger. De enkelte afdelinger har et afdelingsråd. Der vælges repræsentation fra dette råd til distriktsskolebestyrelsen.

Et distrikt medfører én skolebestyrelse fælles for de skolebygninger / afdelinger, der ligger i distriktet. Forvaltningen vil forslå, at der vælges forældrerepræsentanter fra hver afdeling - dette kræver dog en dispensation fra styrelsesreglerne i folkeskoleloven ¹.

Skolebestyrelserne foreslås sammensat således:

- 7 forældrerepræsentanter (fastsættes af kommunalbestyrelsen). Hvis skolen omfatter specialklasser på mindst 3 klassetrin, skal forældrerepræsentation for specialklasserne udgøre mindst 1.
- 2 repræsentanter for lærerne og de øvrige medarbejdere valgt blandt medarbejderne
- 2 repræsentanter for eleverne valgt af og blandt skolens elever

¹ Der er ikke hjemmel i lovgivningen til, at der afholdes valg med tvungen repræsentation (på nær reglerne omkring specialklasserne). Hillerød Kommune har dog fået dispensation til at gennemføre et 3-årigt forsøg med dette. Hillerød Syd består af et skoledistrikt med 4 afdelinger, hver afdeling er sikret x antal pladser i skolebestyrelsen. Hver afdeling har ligeledes et afdelingsråd, hvor skolebestyrelsesmedlemmerne er fødte medlemmer.

Undervisningsministeren overvejer på baggrund af erfaringerne fra Hillerød om ordningen skal gøres permanent og udbredes til hele landet. Men indtil videre vil en evt. tvungen repræsentation skulle bæres på en dispensation fra Undervisningsministeriet

Distriktets leder og dennes stedfortræder varetager bestyrelsens sekretærfunktion og deltager i møderne uden stemmeret. De øvrige forhold vedr. skolebestyrelsen foreslås uændrede.

Der foreslås nedsat forældreråd på hver afdeling. Opgavefordelingen mellem forældreråd og skolebestyrelse beskrives, således at der vil være en synergi mellem rådene og bestyrelsen og på tværs af bestyrelserne.

Repræsentanter fra det nuværende Fælles Rådgivende Organ inviteres til at være med til at beskrive rollefordelingen og at implementere ny struktur.

Scenarier

6 distrikter med følgende ændringer:

- **Nordals:** Havnbjerg Skoles 7.- 9. klasse flyttes til Nordborg Skole
- **Sydals:** Fryndesholm Skoles 7.-9. klasse flyttes til Augustenborg, og Lysabild Skoles 4.- 6. klasse flyttes til Hørup Centralskole
- **Sønderborg City Øst:** Ulkebøl Skole, Sønderskov – Skolen
- **Sønderborg City Vest:** Ahlmann Skolen lukkes – 70% flyttes til Humlehøj – Skolen og 30% flyttes til Dybbøl – Skolen
- **Østjylland:** Nybøl Skolens og Bakkensbro Skolens 4. – 6. klasse flyttes til Nydamskolen
- **Vestjylland:** Kværs, Rinkenæs og Egersund skolernes 4. – 6.klasse flyttes til Gråsten Skole.

I rapporten, "Forslag til Fremtidens Skole" er 0. – 3.klasserne ikke medtaget som en mulighed, men med reference til høringssvarene samt politiske drøftelser er denne konstruktion beregnet.

I dette eksempel er de i rapporten omtalte børneuniverser ændret til 0.- 3. classes afdelinger.

Dette medfører følgende skoleopdelinger:

0.-9. klasse	Nordborg Skole	Nørreskov Skolen	Augustenborg Skole	Hørup Centralskole	Sønderskov Skolen	Humlehøj Skolen	Ulkebøl Skole	Dybbøl Skolen	Broager Skole	Gråsten Skole	Nydam skolen
0.-6. klasse	Havnbjerg Skole	Fryndesholm Skole									
0.-3. klasse	Lysabild Børneunivers	Egersund Børneunivers	Rinkenæs Skole	Kværs Multiunivers	Bakkensbro Skole	Nybøl Skole					
Lukket	Ahlmann Skolen										

Scenarie, 6 distrikter	Provenu: 2012/13	Provenu: 2016/17	Provenu: 2021/22
Overflytning af overbygningerne Havnbjerg og Fryndesholm	944.000	1.807.000	1.596.000
Ahlmann lukkes	2.559.000	2.157.000	3.190.000
Børneuniverserne: Lysabild, Nybøl, Bakkensbro, Kværs, Rinkenæs, Egersund ændres fra 0.- 6 kl. til 0.- 3.kl	1.757.000	2.021.000	2.420.000
Provenu i alt	4.347.000	5.985.000	7.206.000

Beløbene er beregnet på baggrund af en gennemsnitlig lønudgift på kr. 441.000.

Ved lukning af en skole vil der yderligere være besparelser i de løbende driftsudgifter. (se faktakasse)

FAKTABOKS

Driftudgifter, Bygningsvedligeholdelse:

Budget, Grunde og bygninger
ekskl. 10. klasse, Bülow-Skolen og Huholt Skole

01 Folkeskoler	Budget 2011	Skolens elevtal 2012/13 ekskl. spec.kl.	Udgift pr. elev
1 Drift - Grunde og bygninger i alt	24.278.322		
301002 Augustenborg Skole	1.335.260	432	3.091
301003 Broager Skol	1.582.169	635	2.492
301004 Gråsten Skole	1.261.746	572	2.206
301005 Nørreskovskolen, Nordborg	1.695.527	529	3.205
301006 Bakkensbro Skole, Ullerup	360.057	125	2.880
301007 Fryndesholmskolen	948.132	286	3.315
301008 Egersund Skole	743.338	91	8.169*
301009 Rinkenæs Skole	349.000	120	2.908
301010 Havnbjerg Skole, Nordborg	1.382.723	274	5.046
301011 Nybøl Skole	306.474	110	2.786
301012 Kværs Skole	247.455	58	4.266
301013 Nydamskolen, V. Sottrup	1.447.241	432	3.350
301014 Nordborg Skole	1.638.333	394	4.158
301019 Ahlmann-Skolen	1.223.529	468	2.614
301020 Dybbøl-Skolen	2.063.457	864	2.388
301021 Humlehøj-Skolen	1.751.268	404	4.335
301023 Sønderskov-Skolen, ekskl. 10.kl.	1.709.487	655	2.610
301024 Ulkebøl Skole ekskl. Huholt	1.718.250	653	2.631
301028 Hørup Centralskole	1.774.481	604	2.938
301029 Lysabild Skole	740.395	150	4.936

*inkl. udgifter til Egersund-Hallen

Kommentar

I opgørelsen er der medtaget udgifter til:

- Indvendig vedligeholdelse
- Vedligeholdelse af udenomsarealer
- Alarmsystemer
- Ejendomsskatter
- Renovation
- El
- Opvarmning
- Vand
- Vinduespolering
- Rengøringsmateriale
- Der er foretaget harmonisering af indvendig vedligeholdelse, el, vand og varme
- Der er ikke p.t. foretaget harmonisering af udgifter til vedligeholdelse af udenomsarealer, alarmsystem, ejendomsskatter, renovation og rengøringsmidler
- Der er tilføret midler til indvendig vedligeholdelse i forbindelse med etablering af nyt pedelkorps
- Budgettet på området til Nydam Serviceteam indgår fuldt ud i opgørelsen under Nydamskolen, heri indgår udgifter til hallen og SFO

Der er IKKE medtaget udgifter til:

- Udvendig vedligeholdelse
- Servicekontrakter

Områderne hører organisatoriske og bevillingsmæssigt under Byg og Energi.

Transport:

Denne konstruktion vil budgetmæssigt forventes at give et mindre udslag i transportudgifter, da det ifølge transportkontoret vil være muligt at omlægge den offentlige trafik således, at den kan bruges til skolekørsel. Et års varsel vil være givtigt.

Forvaltningen anbefaler dog, at der afsættes ca. 1,5 -2,0 mio. kr. til evt. transportudgifter.

FAKTABOKS

Merudgift til transport fra ca. 1,5 -2,0 mio. kr.

0.- 3.klasser (Børneuniverser)

Skole/Børneunivers	Kapacitet	2012/2013		2012/2013		2021/2022	
		Elever	Bh børn	Elever	Bh børn	Elever	Bh børn
Rinkenæs Skole	175	69	50	63	49	63	56
Bakkensbro Skole	175	72	48	60	59	45	53
Nybøl Skole	175	62	55	65	53	59	49
Kværs Multiunivers	175	33	35	36	43	27	33
Egersund skole	200	55	52	68	66	69	67
Lysabild Børneunivers	225	74	81	60	66	54	58

Elever pr. årgang:

2012/2013	Rinkenæs Skole	Bakkensbro Skole	Nybøl Skole	Kværs Multiunivers	Egersund Børneunivers	Lysabild Børneunivers
0.	23	19	15	10	17	19
1.	18	16	14	5	17	15
2.	12	16	20	10	8	15
3.	16	21	13	8	13	25
I alt	69	72	62	33	55	74

Elever pr. årgang:

2016/2017	Rinkenæs Skole	Bakkensbro Skole	Nybøl Skole	Kværs Multiunivers	Egersund Børneunivers	Lysabild Børneunivers
0.	16	14	16	8	17	15
1.	16	17	17	9	16	17
2.	14	16	15	10	16	13
3.	17	13	17	9	19	15
I alt	63	60	65	36	68	60

Elever pr. årgang:

2021/2022	Rinkenæs Skole	Bakkensbro Skole	Nybøl Skole	Kværs Multiunivers	Egersund Børneunivers	Lysabild Børneunivers
0.	16	11	14	6	18	13
1.	16	11	15	7	17	13
2.	15	11	15	7	17	14
3.	16	12	15	7	17	14
I alt	63	45	59	27	69	54

Pædagogiske betragtninger:

En skole alene bestående af indskolingen - 0. – 3.klasse - giver børnene et trygt og overskueligt miljø. Der er få børn og voksne, hvilket giver mulighed for at alle kender alle – børn såvel som lærere og forældre. På den anden side kan en så lille skole medføre en sårbarhed, da kammeratskabsgruppen kan blive for lille, således at nogle børn ikke finder kammerater, de harmonerer med. Derudover vil effekten ved at anvende store elever som rollemodeller ikke være muligt. I dag har mange skoler legepatruljer, hvor større elever påtager sig et ansvar for at mindre børn trives, bl.a. ved at arrangere aktiviteter eller være "legepladsven".

For at opnå et trygt og overskueligt miljø anvender større skoler afdelingsopdeling med faste lærere tilknyttet afdelingen, og de fysiske arealer ude som inde inddeles i områder for forskellige alderstrin.

Tildeles en 0.- 3.klasses skole økonomi som øvrige skoler, vil en 0.- 3.klasses skole med de ovenfor anførte elevtal tildeles 2 – 4 lærere. Dette vil medføre, at det faglige miljø for personalet bliver svagt, da den faglige bredde er svær at opnå med så få lærere, ligesom sårbarheden ved sygdom / kurser er stor. Forvaltningen stiller samtidig spørgsmål ved mulighederne for et attraktivt miljø i rekrutterings øje med.

Fagligheden kan dog specifikt målrettes indskoling. Personalegruppen indgår i distriktspersonalegruppen, og vil derved blive en del af en større kreds evt. med jobrotation.

Lovgivningen giver mulighed for at sammensætte en klasse af flere klassetrin.

At daginstitutionen er en del af miljøet skaber gode betingelser for helhed i børnenes liv. Overgangen fra daginstitution til skole kan foretages ved gradvis tilvæning. Der er mulighed for at daginstitution og skole arbejder med de samme normer og værdier - tydelige sociale værdier og en tydelig samværskultur, der giver børnene fælles fundament. Et tæt samarbejde mellem pædagoger og lærere kan være med til at kvalificere børnenes læring, hvor pædagoger og lærere gensidigt kan bidrage og inspirere hinanden med sociale/relationspædagogiske kompetencer.

Alternative muligheder til drøftelse

Med reference til høringsvarene samt de politiske drøftelser beskrives et eksempel på en "ren overbygningsskole" i Sønderborg by.

"Ren overbygningsskole"

Dybbøl – Skolen er den skole i Sønderborg by, der kapacitetsmæssigt kan rumme samtlige overbygningselever fra Sønderborg by, og som vil få velegnede halfaciliteter. I nedenstående model er der beregnet én overbygningsskole for hele Sønderborg by.

Alternativt vil der også kunne etableres én overbygningsskole i Sønderborg by, men i givet fald anbefales – af hensyn til kapaciteten, at denne er uden Dybbøl Skolens overbygning.

10. klasse vil være en naturlig del af en overbygningsskole, hvorfor denne er inkluderet i modellen.

Skole	2012/2013	2016/2017	2021/2022
Sønderskov – Skolen	190+	206	189
10.kl	145	145 ^a	145 ^a
Ulkebøl Skole	204	175	185
Humlehøj – Skolen	111	121	110
Ahlmann – Skolen	139	131	134
Dybbøl – Skolen	262	248	210
I alt	1051	881	828

^{a)} elevtallet i 10. klasse fastlægges årligt i marts

Økonomi

Scenarie	Provenu: 2012/13	Provenu: 2016/17	Provenu: 2021/22
"Ren overbygningsskole"	3.956.000	4.106.000	4.706.000
Anlægsinvestering –faglokaler mv.	10-12 mio		

Pædagogiske betragtninger i forhold til en "ren overbygningsskole".

Et skift til en "ren overbygningsskole" giver alle elever en ny start – nye omgivelser, nye kammerater, nye lærere, dette giver eleverne mulighed for nye relationer til såvel elever som lærere. På den anden side betyder det også, at lærernes kendskab til eleverne og forældresamarbejdet skal opbygges på relativ kort tid.

Nogle elever i 15 - 16 års alderen ønsker/ har behov for at skifte miljø, at få nye udfordringer. Dette søger nogle forældre i dag ved at tilmelde deres børn efterskoler. En "ren overbygningsskole" vil have mulighed for at tilbyde efterskolelignende forhold – hvor den enkelte elev vælger fagområder efter interesse, og der vil være et særligt ungdomsmiljø.

En "ren overbygningsskole" vil kunne give optimale muligheder for at arbejde i forskellige linjer, at indrette skolen med faglokaler målrettet udskolings elever, og at rekruttere lærere der underviser i deres linjefag udelukkende baseret på udskolings elever. Der vil desuden være god mulighed for at fokusere på samarbejde med ungdomsuddannelserne. Dette vil dog også være muligt i enhedsskolen, hvis overbygningerne tilføres et større elevgrundlag. På de større skoler imødekommes dette i dag ved at skabe særlige afdelinger for de ældste elever og tilknytte lærere, der primært arbejder med overbygningselever.

At adskille de ældste elever fra yngre elever vil bevirke, at det ikke er muligt at organisere hvor de ældre elever tager ansvar for yngre elever. Også i elevrådsarbejdet vil de ældste mangle som rollemodeller til de yngre.

En række kommuner drøfter for øjeblikket mulighederne for evt. "rene overbygningsskoler". Begrundelsen er at skabe et ungemiljø med muligheder for øget fleksibilitet og nye sociale kontakter, og hvor den unge selv har stor indflydelse. Senest har dette været en del af KL's beskrivelse i "Nysyn på folkeskolen" fra maj 2010. Fordele og ulemper vedr. "rene overbygningsskoler" er dog ikke sort / hvide, og erfaringer fra Sverige viser, at den stærkt individorienterede skole kan skabe problemer for den svage elev.

I Sønderborg by vil en "ren overbygningsskole" medføre, at et stort antal elever (ca. 445 i 0.-6 årg. fra Dybbøl og ca. 644 i overbygningen fra de 4 byskoler i alt godt. 1.000 elever) dagligt skal transporteres via broen fra Sønderborg by til Dybbøl og omvendt. Vejen er trafikfarlig og vil derfor kræve, at en stor del af eleverne af trafikikkerhedsmæssige årsager skal transporteres med bus.

At etablere en overbygningsskole med ca. 12 klasser på hver årgang i 7.-9.årgang og ca. 5-6 klasser på 10.årgang vil medføre etablering af faglokaler. Anlægsudgiften til faglokaler ligger på ca. 1,5 – 2,0 mio. kroner pr. faglokale. Forvaltningen anslår, at den samlede anlægsudgift vil være ca. 10 – 12 mio kroner, hvis man skal etablere det nødvendige antal faglokaler.

Såfremt eleverne fra Dybbøl Skolens 0. – 6. klasse skal fordeles på skolerne i Sønderborg by, er det ikke hensigtsmæssigt at fastholde den foreslåede distriktsinddeling i Sønderborg by.

10. klasses organisatoriske placering

Med reference til høringsvarene samt de politiske drøftelser vurderes 10. klasse i ungdomsskoleregi.

I dag er hele kommunens elever på 10. klasse tilknyttet Sønder-
skov – Skolen. Der er 145 elever, 11 lærere og ½ lederstilling.

Der har over de sidste år været følgende udvikling i elevoptag:

31.07.2007	65 elever
31.07.2008	48 elever
31.07.2009	64 elever
31.07.2010	75 elever
31.07.2011	114 elever
01.08.2011	145 elever

Sammenhæng mellem Sønderskov-Skolen og 10. klassen giver ressourcefordele på følgende områder:

- Administration af prøver, buskort, elever, lærere kommer ind i en naturlig kompetent sammenhæng
- Der er udpræget samarbejde på it, skolebibliotek og det internationale område
- Faglokaler og faciliteter er til rådighed
- Elevgruppen i 10. klasse er forankret i 0.-9. klasse, derfor kan 10.årgangs lærere deltage i udviklingen af initiativer i forhold til de socialt svage elever for at fastholde i et uddannelsesstilbud
- Der er en stor ressourcevolumen i forhold til økonomi, service-assistance, personalekompetencer
- Udsving i elevtal og personale betyder mindre i en stor organisation

- Tæt kontakt mellem elever og lærere, som er med i afklaring i forhold til valg af ungdomsuddannelse
- Ledelsesteamet fra Sønderskov-Skolen er naturligt til rådighed

At lægge 10. klassen over i ungdomsskoleregi vil bl.a. give muligheder som:

- At give bredere rammer for fag (kombination med ungdomsskolens almenundervisning)
- Eleverne vil få en mere let og direkte adgang til ungdomsskolens tilbud
- Skolen / lærerne bliver en selvstændig enhed uafhængig af tidligere skole
- Ungdomsskolens administration har aftenåbning (forældre-service / rådgivning)
- Muligheden for at inddrage undervisere med anden erhvervsuddannelse/ undervisningssteder
- På (kort) sigt at samle flere ungerelaterede funktioner (UU-vejledning, ungearbejdsformidling, SSP, gadeplansarbejde, misbrugsrådgivning, ungesocialrådgivning)
- Kan etableres som et egentligt ungehus

I dag er der velfungerende tilbud på EUC Syd til elever, som har behov for en mere erhvervsrettet og evt. forlænget udskoling.

Ved at organisere 10.klasse i Ungdomsskoleregi vil der være en risiko for, at de nuværende kompetencer og fordele vil skulle opbygges på ny og evt. aflede øgede udgifter drifts- og anlægsmæssigt.

Lukning af 6 klassede skoler

Som et alternativt scenarie til børneuniverser, der går fra 0.-3. klasse, er der foretaget en beregning, såfremt de 6 lokalskoler lukkes, og eleverne overflyttes til øvrige skoler i distriktet.

Scenarie, 6 distrikter	Provenu: 2012/13	Provenu: 2016/17	Provenu: 2021/22
Overflytning af overbygningerne Havnbjerg og Fryndesholm	944.000	1.807.000	1.596.000
Ahlmann lukkes	2.559.000	2.157.000	3.190.000
Børneuniverserne: Ly-sabild, Nybøl, Bakkensbro, Kværs, Rinkeæs, Egersund lukkes	7.610.000	8.430.000	9.078.000
Provenu i alt ca.	11.113.000	12.394.000	13.964.000

Beløbene er beregnet på baggrund af en gennemsnitlig lønudgift på kr. 441.000. Ved lukning af en skole vil der yderligere være besparelser i de løbende driftsudgifter. (se tidligere faktakasse)

Transport:

Denne konstruktion vil budgetmæssigt forventes at give et mindre udslag i transportudgifter, da det ifølge transportkontoret vil være muligt at omlægge den offentlige trafik således, at den kan bruges til skolekørsel. Et års varsel vil være givtigt.

Forvaltningen anbefaler dog, at der afsættes ca. 2,5 – 3,0 mio. kr. til evt. transportudgifter.

Perspektivering

I høringsvarene samt i nogle af de afholdte møder har der været drøftet, om det vil være muligt at erstatte skolerne i eksempelvis Gråsten området med en ny skole med kapacitet til samtlige elever incl. de tre lokalskoler Kværs, Rinkenæs og Egersund. En skole baseret på de moderne krav til Fremtidens Folkeskole – en skole inddelt i læringsmiljøer, der understøtter den differentierede undervisning, en skole med den nyeste teknologi – en skole med principper baseret på erfaringer fra samarbejdet med Projekt Zero, en skole der både ude og inde virker efter nyeste forskning. En skole der konstrueres som et passivbyggeri (leverer mere energi end det forbruger- eller 0 energi hus).

Staben Økonomi har for forvaltningen undersøgt mulighederne for at ansøge om midler hos Indenrigs- og Sundhedsministeriet vedr. den særlige låne- og deponeringsfritagelsespulje til fremme af offentlige - private samarbejdsprojekter. Der er også i 2012 afsat en særlig pulje til projekter, hvor ansøgningsfristen er 12.august 2011. På baggrund af indhentede erfaringer kan oplyses, at udarbejdelse af en konkret ansøgning kræver et meget omfattende forarbejde, der i høj grad inkluderer eksterne interessenter med deraf følgende omkostninger. Der skal være tale om reelle partnerskaber, ikke kun et finansielt samarbejde. Samtidig gives der alene lovning på tilskud i ét år. Erfaringerne viser, at barriererne på det kommunale plan i et OPP projekt er så omfattende, at det anses for urealistisk at satse herpå.

Forvaltningen vurderer, at anlægsudgifterne til en skole med ca. 700-800 elever vil ligge på omkring / over 100 mio. kr. Byrådet har allerede samlet investeret 12 mio kr. i Egersund og Kværs Børneunivers.

Det forventes at være vanskeligt at afhænde de 4 skolebygninger til private formål, såfremt et salgsprovenu skal indgå i finansieringen. Samtidig vil der skulle afsættes midler til en vis opvarmning og delvis vedligeholdelse, uanset om bygningen er i brug.

Samlet økonomi

Samlet forventes Fremtidens Skole at have brug for ca. 19.5 mio. kr. til øget drift og udvikling.

Indsats	Udgift
Vejledende timetal	7.0 mio.
Inklusion	2.0 mio.
IT	2.0 mio.
Efteruddannelse	6.0 mio.
Pædagogisk udvikling (profiler/linjer)	0.5 mio.
Transport ca.	2.0 mio.
I alt	19.5 mio.

Såfremt der ikke via ændret struktur kan skabes et provenu til finansiering af kvalitetsudvidelsen, vil man politisk kunne finansiere udgifterne via det faldende børnetal. På såvel dagtilbuds- som skoleområdet vil der være væsentlig færre udgifter over de næste mange år på ml. 15-25 mio. kr. årligt.

